

Jos. Štukelj:

Katere službe se po novem uradniškem zakonu pripoznavaajo za pokojnino?

O tem ima novi uradniški zakon obširna določila v IX. poglavju »Pokojnine« in v XII. poglavju »Prehodne in končne odločbe«. V XII. poglavju ima zakon v tem pogledu posebno določila za one uslužbence, ki so vstopili v državno službo še pred 1. septembrom 1923 in jih je sedanji zakon (od 31. III. 1931) zatekel v državni službi. Za vse druge civilne državne uslužbence, to je za one, ki bodo šele vstopili v državno službo, in za tiste, ki so postali državni uslužbeni po 1. septembru 1923, pa veljajo glede pokojnine samo določila IX. poglavja.

Zaradi lažjega razumevanja in preglednosti bom v pričujočem članku razdelil stvarino v tri dele:

I. Kdaj ima državni uslužbenec sploh pravico do pokojnine.

II. Katere službe se pripoznavaajo za pokojnino tistim, ki so vstopili v državno službo po 1. septembru 1923. in

III. Katere službe se pripoznavaajo onim, ki so bili v državni službi že pred 1. septembrom 1923.

I.

Prédvsem določa zakon za vse državne nameščence, brez razlike kdaj so vstopili v državno službo, pred 1. septembrom 1923 ali po tem datumu (§ 270 [1]*), da zadobijo pravico do osebne pokojnine, ko dovršijo deset let, ki so jih dejanski (efektivno, stvarno) prebili v aktivni državni službi kot aktivni državni uslužbeni, bodisi pri državnih uradih, bodisi v državnih zavodih ali ustanovah. To je tako zvana efektivna državna služba, kakor smo jo navajeni označevati (§ 113). Iz tega 10-letnega minimalnega roka pa zakon izrecno izključuje nekatere službe, ki deloma sploh niso vštete v pokojnino, tudi tistemu ne, ki ima že 10 let efektivne službe, izključuje pa tudi nekatere službe, ki štejejo sicer v pokojnino, toda šele tistemu, ki ima 10 let efektivne službe. Posebno določilo ima pa še za pripravniško službo.

V § 113 [1] določa zakon, da se v 10-letno efektivno državno službo, ki je pogoj za dosego pokojnine, sploh ne računa doba, ki jo je kdo prebil v poslovanju v službi države kot pogodbeni uradnik ali kot dnevničar. Ravno tako izključuje § 270 [2] iz že omenjene minimalne 10-letne službe vojaško službo (kadrsko in prekokadrsko), samoupravno službo (z eno izjemo) in nekatere druge službe, ki pa nas ne interesirajo. Posebej izključuje zakon iz te minimalne 10-letne efektivne državne službe tudi dobo podoficirske službe pri vojski in mornarici onih uradnikov (bivše III. kategorije), ki so ali bodo na osnovi določil zakona o ustroju ministrstva vojske in mornarice po členu 7. prejšnjega, oziroma § 8. novega uradniškega zakona neposredno prestopili v civilno državno službo (§ 114 [2]). Zakon govori sicer samo o podoficirjih, ki preidejo na osnovi njegovega § 8 iz podoficirske službe v stroko civilne službe, za katero se zahteva nepopolna srednja šola (bivša III. kategorija), vendar ni dvoma, da velja to tudi za one, ki so na ta način postali uradniki III. kategorije med 1. septembrom 1923 in 31. marcem 1931. Saj ni zanje v prehodnih določilih posebnih predpisov in velja zanje to-

rej IX. poglavje. Kadrska in prekokadrska služba se, kakor že omenjeno, ne šteje v minimalni rok za pravico do pokojnine tudi onim, ki so bili državni uslužbeni pred 1. septembrom 1923, torej z mirno vestjo trdimo, da tudi takim bivšim podoficirjem ne. Ker pa si je tak podoficir po zakonu o ustroju vojske in mornarice že pridobil pravico do pokojnine, bi moral biti, ako bi bil upokojen, preden je dovršil 10 let efektivne civilne službe, upokojen vsakakor po določilih zakona o ustroju vojske in mornarice. Tu je nejasnost, ki jo bo odpravila šele praksa.

Pač pa še v že večkrat omenjeni minimalni rok za dosego pravice do pokojnine računa efektivna služba, prebita (kot uradnik, zvaničnik ali služitelj) pri državnih prometnih ustanovah (železničarji in brodarji) tistim, ki so pozneje vstopili v kako drugo stroko civilne službe, nadalje tudi doba, ki jo je nekdo dejanski odslužil v aktivni službi pri vojski ali mornarici kot oficir ali kot uradnik ali druge vrste uslužbenec vojnega ali civilnega reda, komur se pač taka služba po zakonu o ustroju vojske in mornarice priznava za pokojnino (§ 114 [1]). Takí služčaji, da bi nekdo prestopil iz aktivne vojaške službe v poštno stroko, ali ki bi bil reaktiviran vanjo, so, z izjemo že obravnavanih podoficirjev, silno redki, zato se v stvar nadalje ne bom spuščal.

Gledé pripravniške službe določa zakon (§ 113 [4]), da se smatra kot efektivna državna služba in se vračunava v 10-letno minimalno službo tedaj, ako pripravnik neposredno dobi službo, ki se smatra za efektivno. Prekinjena pripravniška služba se potemtakem ne šteje v minimalni rok za pokojnino, dočim se po § 17 računa za službo v stroki, t. j. v roke za polaganje izpita in za dosego uradniškega mesta. Pač pa se onim uslužbencem, ki so bili že pred 1. aprilom 1931 podali ostavko na državno službo, pa so sedaj zopet v državni službi ali pa se oodo vanjo šele vrnili, računa v pokojnino vsa služba, prebita pred ostavko (§ 266). Potemtakem se jim prejšnja služba računa tudi v 10-letno službo, ki je potrebna za rok za dosego pokojnine. Isto bo veljalo za one, ki bodo podali ostavko po 1. aprilu t. l. in se pozneje zopet vrnili vanjo, s to razliko, da se jim bo od prejšnje službe štela samo polovica (§ 117 [3]).

V § 267 določa še zakon, da se zvaničnikom, ki so bili po dovršenih treh letih efektivne zvaničniške službe prevedeni za dnevničarje, pa so med tem že zopet postali zvaničniki ali uradniki, računa čas dnevničarske službe v rok za dosego pokojnine in seveda tudi vobče za pokojnino. Pri nas takih dnevničarjev ni. Kar jih je bilo, se jim je že svoječasnó razveljavila prevedba za dnevničarje. Drugim zvaničnikom in služiteljem, ki so bili v letu 1927. prevedeni za dnevničarje, se potemtakem dnevničarska doba ne šteje v rok za pokojnino. Še več! Kakor bomo pozneje videli, se jim sploh ne šteje v pokojnino, niti ne, kadar bodo imeli 10 let efektivne službe, razen če se bodo ti predpisi izpremenili, kar bo morala organizacija stalno predlagati na pristojnih mestih.

V najmanjši rok za pravico do osebne pokojnine se pripoznava še čas, prebit na

razpoloženju, in sicer v največji izmeri enega leta (§ 115 [2]); preko enega leta itak ne sme biti nihče na razpoloženju, ker mora biti po tem času ali upokojen ali pa odpuščen, kolikor pač ima za pokojnino vštete službe (§§ 101, 104, točka 6 in 105 [2]).

Ako še omenim važno socialno določilo, da se državnim uslužbencem, ki se pri kakem službenem poslu brez svoje krivde tako poškodujejo, da postanejo nesposobni za dotedanjo službo, priznava razen službe, ki jo stvarno imajo, še deset let za pokojnino in se jim teh 10 let priznava tudi v najmanjši rok, določen za dosego pokojnine (§ 118), mislim, da sem povedal vse.

Če kratko ponovim, moram v splošnem reči, da nikdo nima pravice do pokojnine, ako nima 10 let efektivne državne civilne službe, prebite v poštne stroki ali drugi civilni stroki, vključno železničarsko službo. To se pravi, služiti je moral kot uradnik, zvaničnik ali služitelj, odnosno pred 1. septembrom 1923 v službi, ki je štela v pokojnino.

Kaj pa je z aspirantsko službo? Žal, to vprašanje v zakonu ni jasno rešeno. Mislim pa, da nisem na napačni poti, če to službo, zaeno s službo »privremenega poštarja I. in II. klase«, istovetim s pripravniško službo ter rečem, da šteje v minimalni rok za pravico do pokojnine. Saj je bila aspirantska služba pripravniška služba za zvaničnega poštnega oficianta (oficiantke), kateri so bili po § 17 naredbe bivšega avstrijskega trgovinskega ministrstva od 18. januarja 1909 v trajnem službenem razmerju napram državi in so bili uradniki poštnega zavoda. Aspirantsko službo torej lahko istovetimo s pripravniško službo v smislu novega uradniškega zakona. Kot pripravniška služba se pa mora, vsaj kolikor je bila neprekinjena (§ 113 [4] novega zakona) in dovršena po 18. letu starosti (§ 119 točka 1), šteti v pokojnino, in sicer tudi v 10-letni minimalni rok.

Prav isto bi veljalo za začasne in stalne pomožne sluge, ker je bila tudi njihova služba pripravniška za mesto uradnega sluge.

To razlikovanje med efektivno službo in službo, ki sicer tudi šteje za pokojnino, je važno zaradi tega, ker ima nekdo lahko na primer 15 let službe, vštete za pokojnino, toda če od te službe ni 10 let »efektivne« službe kakor jo zahteva § 113 uradniškega zakona, bo dotični v slučaju, da postane nesposoben za državno službo itd., odpuščen iz službe brez pokojnine.

II.

Uslužbencem, ki so izpolnili pogoj za dosego pravice do osebne pokojnine, ki torej imajo 10 let efektivne službe in so vstopili po 1. septembru 1923 v državno službo, se za odmero pokojnine računajo odnosno pripoznavaajo poleg naštetih še sledeče službe (§ 116):

1. Podoficirska služba, prebita v aktivni vojaški službi.

2. Služba, prebita v lastnosti pogodbenega uradnika, ako je dotični neposredno (brez prekinitve) prestopil v državno službo.

To določilo je posebno važno za tiste uradnike, ki so služili nekda kot pogodbeni poštarji (poštni odpravniki in poslovači).

* številke v oklepajih pomenijo odstavke.

Ta služba se mora do 31. avgusta 1923 smatrati kot pogodbeni. Njim se mora torej po novem zakonu všteti v pokojnino vsa odpravniška služba, dovršena po 18. letu starosti (§ 116 in 119) in ne samo po 21. letu starosti, kakor dosedaj. Šteje se jim pa, kakor rečeno, le tedaj, če ni bilo prekinitve med pogodbeno in državno službo. V tem odstavku govorim sicer samo o uslužbenih, ki so vstopili po 1. septembru 1923 v državno službo, toda baš § 116 velja v celoti tudi za uslužbenca, ki so dne 1. septembra 1923 že bili v državni službi (§ 270 [1]).

Po 1. septembru 1923 pa v območju naše direkcije ni bilo nobenih pogodbenih uradnikov. Naši predstojniki pogodbenih pošt niso pogodbeni uradniki v smislu uradniškega zakona, ker niso bili sprejeti v službo na podlagi uradniškega zakona, odnosno uredbe o pogodbenih uradnikih in dnevničarjih, temveč na podlagi pravilnika o pogodbenih drž. poštah. Zato se tudi onim, ki so bili po 1. septembru 1923 pogodbeni poštarji in so pozneje bili postavljeni za pragmatične uslužbenca, ne more priznati za pokojnino čas, ki so ga prebili po 1. septembru 1923 v lastnosti pogodbenega poštarja.

3. Služba, prebita v samoupravni službi banovin in drugih samoupravnih službah, ter še nekaj drugih služb, ki jih pa noben naš uslužbenec nima.

Za pokojnino pa se ne priznava (§ 119):

1. Čas pred dovršenim 18. letom starosti. Tu bo prizadetih nekaj uradnikov (uradnic), ki so svoječasno nakupili aspirantska leta, odslužena pred 18. letom, in jim je bila ta doba ob prevedbi v letu 1924. ali pa pozneje priznava za pokojnino in stopnje osnovne plače. Besedilo je jasno in ni dvoma, da izgubijo to pravico. Sicer pa gre pri vsakem le za nekaj mesecev. Pred 17. letom itak ni mogel nihče postati poštni aspirant (§ 2 že omenjene naredbe iz leta 1909), tako da te izgubljene pravice ne bo nihče posebno težko prebolel.

2. Čas, prebit v suspenziji, če obsodi disciplinsko sodišče uslužbenca na kazen upokojitve.

3. Čas preko roka, po čigar izteku prestane služba.

4. Čas, prebit v pokoju.

5. Čas, ki ga je izgubil uslužbenec za pokojnino, ker ni nastopil službe, ko je bil poklican v službo iz pokoja (§ 126).

6. Čas, ki ga je izgubil uslužbenec za pokojnino po § 237. To je čas, ko je prestajal vsled sodne ali upravne kazni zapor, krajši od enega leta. (Če je nekdo obsojen na daljšo kazen, mu itak prestane služba po § 104 točka 10). V takem slučaju odloči namreč disciplinsko sodišče, ali se dotičnemu uslužbencu čas, ko prestaja zaporno kazen, šteje v pokojnino ali ne.

Interesantno je, da zakon med službami, katere izključuje iz pokojnine, ne navaja dnevničarske službe. V § 113 pravi samo, da se ne računa v rok za dosego pokojnine, kakor tudi pogodbeni služba ne. Dočim pozneje v § 117 glede službe pogodbenega uradnika pravi, da se računa tistemu za pokojnino, ki ima že 10 let aktivne službe, dnevničarske službe ne omenja več. Iz tega moramo sklepati, da sploh ne šteje v pokojnino, ker bi zakon to sicer povedal. Vse to velja samo za dnevničarsko službo, odsluženo od 1. septembra 1923 naprej.

III.

Posebna določila ima novi zakon, kakor sem že omenil, glede pokojnin onih uslužbencev, ki so bili v državni službi pred 1. septembrom 1923 in bodo upokojeni po 1. aprilu 1931.

Tudi taki uslužbenca pridobijo pravico do osebne pokojnine šele tedaj, kadar imajo 10 let aktivne službe, opisane v I. delu tega članka. Če izpolnjujejo ta pogoj, potem se jim od službe, prebite pred 1. septem-

brom 1923, pripoznava za pokojnino vse, kar je navedeno v II. delu tega članka, t. j. vse, kar se računa za pokojnino uslužbencem, ki so vstopili v državno službo po 1. septembru 1923, in še sledeče službe (navajam samo to, kar prihaja za naše uslužbenca v pošte):

1. Ves čas, ki ga je uslužbenec prebil kot uradnik, zvaničnik ali služitelj v aktivni državni službi, ali v taki lastnosti pri državni železnici, ali kot oficir, podoficir ali uradnik pri vojski in mornarici, in sicer v vseh teh primerih bodisi nepretrgano ali pa s prekinitvami (§ 270 [1] točka 1).

Sodim, da bi vsaj pod to določilo lahko spravili aspirantsko službo. Je pa še ena možnost.

2. Čas, dovršen po 18. letu starosti v svojstvu stalnega dnevničarja, dnevničarja, pisarniškega pomočnika(ce) ali dnevničarja z mesečno nagrado, če je prestopil v službo, ki se po novem zakonu pripoznava za pokojnino, najdlje v roku 6 mesecev. Vojaška služba se v ta rok ne računa (§ 270 [1] točka 3).

V območju naše direkcije pred 1. septembrom 1923 sicer ni bilo uslužbencev, ki bi imeli direktno naslov »dnevničar«, pač pa smo imeli pisarniške pomočnike in pomočnice. Tem se torej nedvomno šteje za pokojnino služba po 18. letu starosti.

Iz vseh določil zakona se jasno izraža namen kraljevske vlade, da zabriše tisto razlikovanje med vsemi mogočimi vrstami in kategorijami uslužbencev pred letom 1923, ko je bilo nešteto zakonov, uredb in naredb in pravilnikov in patentov in dekretov in ne vem še česa, ki so urejali službena razmerja raznih državnih nastavljenecv, seveda vsak po svoje. Temu se neka služba ni štela niti za napredovanje niti za pokojnino, drugemu je štela za napredovanje, ne pa za pokojnino (aspirantska, če je ni »nakupil«) itd. itd.

To neenakost je hotel zakonodajalec odpraviti z novim zakonom. Zato naštevava službe, o katerih bi se moglo dvomiti, ali so vračunljive v pokojnino ali ne, in reče, da so vštene po 18. letu starosti.

Če službe naših bivših aspirantov in aspirantk ne bi mogli nikamor vtekniti, bi jih lahko vzporedili vsaj z dnevničarji in pisarniški pomočniki.

Po vsem tem lahko s sigurnostjo trdim, da se po novem uradniškem zakonu pripoznava v pokojnino (četudi mogoče ne v najmanjši rok), kolikor so bile prebite po 18. letu starosti, tudi aspirantska služba, služba pomožnih slug, pa tudi uradnih pomožnih moči in druge take poštno službe, ki so se po starem uradniškem zakonu računale za pokojnino samo kolikor so bile odslužene po 21. letu starosti. Zakonodajalec je očitno imel namen, zakon izboljšati, ne pa odvzeti že priznanih pravic.

Nadalje določa zakon v točki 4 § 270 [1], da se državnim uslužbencem za vsako leto, ki so ga kot aktivni ali upokojeni prebili med vojno v vojaški službi, računa še po eno leto za pokojnino. Takega določila za bodoče v zakonu ni. No, če bomo doživeli še kako vojno, bodo tisti, ki bodo odnesli zdravo kožo, gotovo deležni tudi te ugodnosti, ki jim bo morala biti šele s posebnim zakonom priznana.

Za tiste, ki smo vstopili v državno službo šele po zedinjenju ter smo svojčas nosili v rajnki Avstriji »suknjno belo«, v vojni pa zeleno iz kopriv, je važno določilo točke 5 § 270 [1]. Zaradi važnosti ga navajam v celoti:

»Čas, prebit efektivno v vojaški službi preko obveznega roka od največ dveh let v stalnem kadru in preko vojaških vežb (se namreč računa v pokojnino). Onim uslužbencem, ki so vstopili v državno službo civilnega reda pred 6. septembrom 1919 (tedaj je bil razširjen zakon o ustroju ministr-

stva vojske kraljevine Srbije na vso našo državo) in katerim se je po prejšnjih zakonskih predpisih v krajih izven Srbije in Črne gore pripoznaval tudi kadrski rok in vojaške vaje, se pripoznava tudi ta čas v efektivnem trajanju, ako so dobili državno službo, preden so dovršili 32. leto starosti.«

Na vojaških letih torej zakon ni izpremenil ničesar. Kdor je vstopil v državno službo pred 6. septembrom 1919 in ni bil še 32 let star, se mu za pokojnino (toda ne v rok za dosego pravice do pokojnine) pripoznava vsa vojaška služba s kadrom vred. Kdor pa je bil že 32 let star, ali pa je vstopil v času med 6. septembrom 1919 in 1. septembrom 1923, se mu priznava vojaška služba po prvem stavku točke 5 § 270 [1] po odbitku kadrskega roka in vojaških vaj. Pri tem se smeta odbiti kot kadrski rok največ dve leti. Kdor je služil, odnosno je veljal zanj enoletni rok, se mu odbije eno leto, za tiste pa, za katere je veljal tri, ali celo štiri letni (pri mornarici) rok, se pa odbijeta dve leti.

V nadaljnjih točkah § 270 se priznavajo: Služba v vojski Srbije in Črne gore v vojnah od leta 1912. do 1920. se priznava tistim, ki so vstopili v aktivno civilno službo pred 1. septembrom 1923, dvojno, odbije se pa kadrski rok, in sicer največ 18 mesecev; aktivnim ukaznim uslužbencem Srbije in Črne gore, ki niso bili od leta 1912. do 1920. v vojaški službi, se vsako teh let računa za 18 mesecev; nadalje se za pokojnino pod nekimi pogoji pripoznavajo samoupravne službe (pri pokrajinskih, občinskih samoupravah in pri verskoprosvetnih avtonomijah itd); za pokojnino se pripoznava tudi čas, ki ga je kdo zaradi svojega nacionalnega udejstvovanja med svetovno vojno prebil v zaporu itd. To so vse stvari, s katerimi se bo mogel malokateri poštar v Sloveniji okoristiti, zato omenjam to le površno. Pač pa je za nekaj tovarišev važno določilo v točki 13 § 270 [1], ki pravi: »Od časa, ki ga je prebil kdo v Južni Srbiji kot uradnik, zvaničnik ali služitelj, se računa do 30. julija 1923 vsakih 8 mesecev za celo leto, od 31. julija 1923 do 30. julija 1930 pa dvojno«. Za bodoče ni torej več s službovanjem v južnih krajih združena nobena ugodnost, kajti tudi posebne doklade za te kraje je novi zakon v § 312 s 1. aprilom 1931 ukinil.

* * *

Težko je pisati o zakonu, ki je komaj stopil v veljavo in še nima za seboj ustaljene upravne in, kar je še važnejše, upravnosodne prakse. Toda, ker bazira novi zakon na izkustvih, dobljenih pri izvajanju starega uradniškega zakona, upam, da nisem preveč »zafural« s tem, kar sem zapisal. Ravnal sem po načelu »dvakrat da, kdor hitro da«.

H koncu bi še opozoril na določilo § 274, ki pravi v prvem odstavku, da morajo aktivni državni uslužbenca v roku štirih mesecev (računano od 1. aprila t. l.) predložiti po službeni poti oblastvu, kjer se vodijo centralni uslužbenški listi (pri nas ministrstvo), v originalu ali overovljenem prepisu vse dokumente, na podlagi katerih naj bi se izpolnili podatki uslužbenškega lista glede dob, ki se po novem zakonu priznavajo za pokojnino. Ti dokumenti naj se predložijo seveda samo tedaj, če se to ni zgodilo že v letu 1924. ali pozneje.

Z ozirom na to bi svetoval vsem tistim, ki jim kakšna poštna ali druga služba, prebita po 18. letu starosti, še ni bila priznana, da čim prej predložijo dotične dekrete ali potrdila. Kdor pa nima dekreta, kar je slučaj pri aspirantih, aspirantkah in pomožnih slugah, naj pa vložijo na direkcijo prošnjo, da se mu da o tej službi na podlagi zabeležb v starih uslužbenških listih uradno potrdilo. Vse take vloge in potrdila so po § 97 novega uradniškega zakona kolka proste.

XII. redna letna glavna skupščina OPO.

Dnevni red letošnje glavne skupščine naše organizacije, ki se je vršila dne 12. aprila t. l. v Celju, je bil tako obširen, da je nameravala izdati uprava OPO o vseh referatih skupščine tiskano brošuro, iz katere bi bilo razvidno vse ogromno delo organizacije v zadnjem letu. Naključje ali usoda je hotela, da je postala večina s trdom in idealizmom izdelanih referatov brezpredmetna ravno v trenutku, ko so bili ti referati spisani in razmnoženi. Najglavnejša vprašanja, kakor: reorganizacija Saveza, zedinjenje vseh p. t. t. uslužbencev, vprašanje pogodbenih poštarjev, nova pravila OPO in z njimi zvezani novi pravilniki odnosno poslovniki — vse to je vzprielo § 76. novega uradniškega zakona namah izgubilo svojo aktualnost in morda tudi vrednost, ker takrat še ni bilo nikomur jasno, katere in kakšne organizacije p. t. t. uslužbencev bodo smele obstajati in kakšna usoda čaka našo organizacijo.

Iz teh razlogov so nekatere točke, tako zlasti izprememba pravil, sploh odpadle z dnevnega reda, druge pa so se prečitale samo v vednost članstva, a brez sklepanja. Prav zato tudi nima pomena, da bi ponatisnili celotni elaborat skupščine, temveč se bomo omejili na kratek izvleček o poteku XII. glavne skupščine in o pomembnejših sklepih.

Skupščina je bila vobče prav dobro obiskana, bilo je navzočih blizu 200 članov, med njimi precej tovarišev iz Zagreba. Dravsko direkcijo pošte in telegrafa je zastopal šef občega odseka gosp. svetnik Nikola Pavlič, pošto Celje gosp. upravnik Anton Boc, zagrebško oblastno organizacijo gosp. predsednik Ljubo Lalić, zadrugo Poštni dom g. predsednik Vilko Smerdu, Gospodarsko zadrugo poštinih nameščencev v Ljubljani g. predsednik Vilko Slamič, obsmrtno društvo »Dobrota« gosp. odbornik Viktor Treven.

Skupščina je trajala od 15. do 19. ure in se je razvijala po dnevnem redu takole:

1. **Otvoritveni nagovor predsednika.** Predsednik tov. Čampa pozdravi gori našete zastopnike, goste in člane ter se spomni v preteklem poslovnem letu umrlih članov. Na njegov predlog se odpošljejo brzojavne pozdravke maršalatu dvora Nj. Vel. kralja, predsedniku vlade gosp. Živkoviću, prometnemu ministru gosp. Radivojeviću, pomočniku ministra gosp. Ratajcu, načelniku poštnega oddelka gosp. Tuteku, direktorju dravske direkcije gosp. Gregoriču in predsedniku Saveza gosp. Jovanoviću. Skupščini pa so došli brjavni pozdravi od Saveza, od novosadske in splitske oblastne organizacije ter od pošt Slovenjgradec in Novo mesto.

Predsednik se iskreno zahvali za naklonjenost službene oblasti — p. t. direkcije, ki je šla organizaciji po možnosti na roke in vobče pokazala mnogo umevanja za potrebe p. t. t. osebja. Prosi direkcijskega zastopnika, da tolmači to zahvalo priljubljenemu šefu stroke gosp. direktorju Gregoriču ter ga zagotovi o neomajni udanosti in ljubezni našega članstva.

2. **Poročila uprave.** Tajnik tov. Rabič poda poročilo o splošnem delu in poslovanju organizacije v poslovnem letu 1930./31. Kot glavno prizadevanje označi zedinjenje vseh p. t. t. uslužbencev v enotno organizacijo. Ta trud se je končal s precejšnjim uspehom, ker je članstvo treh društev pristopilo k OPO. Izrazi upanje, da se bo ujedinenje še nadaljevalo in končalo s popolnim sporazumom. Analizira delo odsekov in glavnih poverjeništev, ki da so sicer dcbro poslovala, vendar pa bo treba to delo še poglobiti. Dalje opisuje notranje delo v pisarni organizacije, prizadevanje OPO za pravično obdavčenje pogodbenih poštarjev, za napredovanje, za doseg specialnih doklad, za prevedbo zvanjčnikov in služiteljev z uradniško kvalifikacijo v III. kategorijo, za funkcijsko doklado predstojnikom pošt, za ukinitvev blagajniške službe ob nedeljah in praznikih, za nedeljski počitek, za redno in pravilno izdajanje službene obleke zvanjčnikom in služiteljem, posebno pa za preklic odredbe, da morajo nižji uslužbenci ob prejemu nove službene obleke vračati staro, ponošeno obleko, dalje za pravilno in zadostno sistemizacijo službenih mest, za izboljšanje p. t. t. prometa in uprave itd. V nekaterih zahtevah smo uspeli, večina pa je žal ostala še nadalje na dnevnem redu.

Blagajnik tov. Martinšek poroča o gospodarskem poslovanju in financah organizacije. V preteklem poslovnem letu smo reorganizirali pisarno, vpeljali glavna poverjeništa, združili upravo »Poštne glasnika« s pisarno organizacije ter združili blagajniško poslovanje organizacije in lista v skupno blagajno. Število članstva znaša povprečno 1050, največ jih je bilo v aprilu 1930, namreč 1072, a najmanj v decembru 1930, namreč 1026, a zdaj jih je že nekaj mesecev stalno po 1065. Članarina se vobče redno plačuje, želeli pa bi bilo še več točnosti in reda.

Bilanca za proračunsko leto 1930./31. izkazuje naslednje postavke:

Dohodki:	Din
Ostaneke imovine od 31. marca 1930	91.228,59
Vrednost inventarja	6.892,90
Vplačana članarina	108.711,—
Dohodki »Poštne glasnika«	18.696,86
Provizija Gospodarske zadruge	3.526,80
Obresti od naložene glavnice	2.340,80
Darila in prispevki	5.320,—
Razna druga vplačila	4.450,—
Skupaj	241.166,85

Izdatki:	Din
Upravni stroški	23.118,30
Glavna poverjeništa	2.392,50
Članarina Savezu	6.000,—
Članarina Zvezi drž. nameščencev	800,—
Izdatki za »Poštni glasnik«	46.916,37
Socialni fond (podpore)	4.896,—
Potnine in dnevnice	22.592,—
Nagrade	11.641,—
Izdatki za prireditve	8.412,50
Razni nepredvideni izdatki	1.540,45
Odpis na vrednosti inventarja	892,90
Ostaneke imovine	112.024,83
Skupaj	241.166,85

Iz računskega zaključka »Poštne glasnika« je razvidno, da je imel list z dnem 25. maja 1930 imovine 1848,53 Din, letos pa 5042 Din primanjkljaja. Na naročnini je prejel list 23.177 Din, na oglasih 13.534 Din, a daril za tiskovni sklad 211 Din. Glavni izdatki so: za natis 27.194 Din, za provizijo od nabranih oglasov 4537 Din in za nagrado uredniku, piscem in upravniku 12.550 Din.

Imovina organizacije znaša 112.024 Din. Največ denarja je naloženega pri Gospodarski zadrugi poštinih nameščencev v Ljubljani, namreč 54.302 Din, a na deležih pri »Poštnem domu« 41.800 Din.

3. **Poročilo in predlogi nadzorne komisije.** V imenu nadzorne komisije OPO poda poročilo njen predsednik tov. Treven, da je bilo poslovanje v redu in v skladu s sklepi skupščine in proračunskimi odredbami ter predlaga razrešnico stari upravi, kar skupščina soglasno odobri.

4. **Poročila glavnih poverjeništev.** O poslovanju glavnih poverjeništev poročajo glavni poverjeniki Savelli iz Celja, Križ z Jesenic, Kunst iz Maribora, Urbič iz Ljutomeru in Mikuževa iz Ljubljane. Predsednik ugotovi, da je svoji svrhi ustrezalo edino glavno poverjenišvo v Celju, dobri sta tudi poverjenišva v Mariboru in na Jesenicah, medtem ko poslovanje glavnih poverjeništev v Ljubljani in Ljutomeru ni zadovoljivo. Popolnoma pa je odpovedalo glavno poverjenišvo v Novem mestu, ki še zdaj ni predložilo obračuna o prejetem denarju, niti ni poslalo na skupščino ne delegata ne poročila.

Glavna skupščina sklene, da se začasno ukine glavni poverjenišva za Ljubljano in Novo mesto. Njih delokrog in področje prevzame do končne reorganizacije vsega p. t. t. osebja kulturno-propagandni odsek OPO.

5. **Reorganizacija Saveza in oblastnih organizacij.** Tega poročila ne objavimo, ker se je po eni strani o tem že mnogo pisalo v našem listu, a po drugi strani je postalo to vprašanje z določbami novega uradniškega zakona o stanovskem združevanju državnih uslužbencev brezpredmetno. Če bo vlada dopustila enotno organizacijo p. t. t. osebja, potem bo služil za osnovo reorganizacije osnutek novih centraliziranih pravil, ki jih je že prej izdelal predsednik OPO tovariš Čampa.

K tej točki je podal izjavo tov. Kumer iz Maribora, ki je bil kot član Društva prometnih uradnikov do letos izven OPO, a se je baš iz prizadevanje naše organizacije po reorganizaciji in zedinjenju prepričal, da je edino politika oblastne organizacije pravilna.

6. **Zedinjenje p. t. t. uslužbencev v enotno organizacijo.** Isto, kar smo rekli v prejšnji točki, velja tudi za to točko. Referat se je samo prečital na skupščini, ne da bi se o njem razpravljalo. Zakaj tudi to vprašanje je rešeno z novim uradničkim zakonom. Danes sicer še ni znano, ali se bo izvršilo organiziranje p. t. t. uslužbencev v smeri zedinjenja in enotne organizacije, ali v smeri še večje cepljenosti, gotovo pa je, da bo konec večnim borbam in ustanavljanjem novih društev po mili volji posameznikov ali poedinih skupin. Zato se bo rešilo to vprašanje, katerega samo osebje ni moglo v 12 letih rešiti, po sili zakona.

7. **Pogodbene pošte, pogodbeni poštarji in organizacija.** To poročilo, ki ga je podal zastopnik pogodbenih poštarjev in odbornik OPO tov. Pangre, bi bilo zelo zanimivo in za pogodbene poštarje velevažno, uprav odločilno, ako bi se bilo podalo 14 dni prej. Tako je pa tudi ta referat delil usodo ostalih, da je postal takisto brezpredmeten z novim uradničkim zakonom. Zelo dvomljivo je namreč, ali bodo po novem zakonu pogodbeni poštarji mogli biti v isti organizaciji z

ostalimi p. t. t. uslužbenci, ki so nastavljeni po zakonu. Če ostanejo, objavimo ta referat enkrat kasneje.

8. **Delovni program organizacije za poslovno leto 1931./32.** Zaradi važnosti prinašamo ta referat, ki ga je podal predsednik Čampa, v celoti v posebnem članku na naslednji strani.

9. **Izprememba pravil.** Ta točka je odpala, ker se mora do konca junija t. l. itak sklicati izredna skupščina vseh organizacij, da se prilagode novemu stanju in združenju (enemu ali več), kakršno določa § 76. uradniškega zakona.

10. **Pravilnik o odsekih in fondih organizacije.** Ker se naslanja ta pravilnik na nova pravila, je z njimi vred odpala tudi ta točka z dnevnega reda.

11. **Proračun za proračunsko leto 1931./32.** Proračun se deli na upravni in investicijski proračun. Sestavljen je optimistično in v znamenju varčevanja. Večji znesek je določen za poverjeništa, ker uprava ne želi, da bi imeli poverjeniki poleg dela za organizacijo še stroške zaradi tega, če prav samo za poštino.

Dohodki so proračunani na 124.900 Din, in sicer:

	Din
Članarina	108.000
Darila in prostovoljni prispevki	300
Provizija od Gospodarske zadruge	500
Dohodki fondov	13.920
Obresti	2.000
Nepredvideni dohodki	200
Skupaj	124.920

Izdatki so pa takole proračunani:

	Din
Upravni stroški	31.370
Nabava in popravila inventarja	2.910
Glavna poverjeništa	6.500
Članarina Savezu	6.000
Tiskovni fond (»Poštni glasnik«)	37.920
Socialni fond	5.000
Kulturno-propagandni fond	600
Potnine in dnevnice	3.000
Sestanki	3.000
Nepredvideni izdatki	2.000
Rezerva	2.500
Skupaj	124.920

12. **Volitve.** Kako je izvoljena nova uprava OPO, smo objavili že v zadnji številki. Ker je izvolila skupščina tudi člane glavnih poverjeništev, je potrebno, da dopolnimo poročilo v tem pogledu. Za člane celjskega glavnega poverjeništa so bili izvoljeni tov. Savelli Josip, Hočevar Mirko in Tkavec Ferdo, a za namestnike Crepinšek Blaž, Friedl Franjo in Cergolj Ivan, vsi iz Celja. Za člane jeseniškega glavnega poverjeništa tov. Križ Anton z Jesenic, Kosmač Kalist iz Stražišča in Rajhman Franc iz Radovljice, a za namestnike Svetina Mimi iz Zirovnice, Pavšek Anton iz Radovljice in Slavec Ivan iz Kranja. Za člane ljutomerskega glavnega poverjeništa tov. Urbič Franjo, Sever Anton in Tekavec Nežaka, vsi iz Ljutomeru, a za namestnike Vavpotič Mirko iz Križevcev pri Ljutomeru, Potočnik Anton iz Ljutomeru in Senčar Mirko iz Male nedelje. Za člane mariborskega glavnega poverjeništa tov. Zablacjan Valentin, Kumer Matko in Kunst Vaclav, a za namestnike Šefinc Tinko, Dekleva Milena in Vrtnjak Franc, vsi iz Maribora.

13. **Govori odposlancev in gostov.** Glavno skupščino so pozdravili prisotni: gosp. poštni svetnik Pavlič v imenu gosp. direktorja in službene oblasti, gosp. Lalić za zagrebško oblastno organizacijo p. t. t. uslužbencev in gosp. Smerdu za zadrugo »Poštni dom«, ki je posebno priporočal podpisovanje razpisane 4% notranjega posojila.

14. **Predlogi in vprašanja.** Med slučajnostmi je omembe vredna resolucija, ki jo je sprejela glavna skupščina. Resolucija obsega eno samo točko: vprašanja obstoja enotne organizacije p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije. Vse delo je zaman, če se ne bomo mogli razvijati v enotni organizaciji, kakršno je zagovarjala in propagirala baš naša organizacija vsa leta svojega obstoja. Zato je bila s skupščine odposlana brzojavka notranjemu ministru gosp. predsedniku vlade Živkoviću in prometnemu ministru gosp. Radivojeviću v tem smislu, da naj se tretira Savez p. t. t. uslužbencev v Beogradu za udruženje v smislu § 76. uradniškega zakona in njegove oblastne organizacije za banovinske sekcije Saveza, ki bo seveda moral prilagoditi svoj naziv in pravila novemu zakonu.

Družabni večer, ki se je razvil v istih prostorih po 20. uri, je združil vse skupine p. t. t. osebja v prijetni harmoniji in prijateljskem razpoloženju. Posebno ugodno se je dojmilo, da je vladalo pravo demokratsko občevanje med višjimi in nižjimi, med uradniki in neuradniki. Tako na skupščini kakor na družabnem večeru so bili pomešani visoki uradniki s srednjimi uradniki, poduradniki in služitelji. Zares bi bilo škoda, ako bi se ta lepa harmonija morala razbiti.

Delovni program organizacije za poslovno leto 1931-32.

(Referat predsednika tov. Jožka Čampe na XII. glavni skupščini OPO.)

Osnova delovnega programa strokovne organizacije je začetna že v samih njenih pravilih in v smotru njenega postojanja. Vendar želi uprava organizacije podati nekatere smernice, v katerih naj bi se gibalo delovanje organizacije v novem poslovnem letu.

V personalno pravnem pogledu bo njeno delovanje odvisno od vsakokratnih razmer in zahtev, ki jih bo stavljal na organizacijo čas. Članstvo naj bo uverjeno, da bo stala organizacija neprestano na braniku za koristi, pravice in interese p. t. t. uslužbencev vseh vrst in kategorij. Nobene skupine in vrste p. t. t. uslužbencev ne more in ne sme zapostavljati, nobene favorizirati. Kajti samo popolno zadovoljstvo in zaščita interesov vsega našega stanu kot celote more vzdrževati potrebno ravnovesje v stroki in organizaciji. Vsesplošno zadovoljstvo in trdno ravnovesje je pogoj za soliden razvoj stroke in organizacije.

Personalno-pravna vprašanja bo mogla organizacija reševati v bodoče intenzivneje in sistematičneje v splošnih in posameznih vprašanjih, ker bo z njeno reorganizacijo osnovan personalno-pravni odsek. Zamišljeno je, da naj bi vodil personalno-pravni odsek pravnik, katerega naj bi bili dodeljeni kot člani odseka najsposobnejši in najobjektivnejši člani organizacije, tako da bodo interesi in koristi p. t. t. osebja v splošnem in članstvo organizacije v posameznih primerih našli dovolj razumevanja in podpore v tem odseku.

Reorganizacija oblastne organizacije predvideva splošno specializiranje dela v odsekih ne samo v personalno-pravnih vprašanjih, nego sploh v vseh panogah njenega udejstvovanja.

Važna vloga bo pripadala tiskovnemu odseku. Zaradi finančne in proračunske stabilizacije je morala sedanja uprava postaviti gospodarstvo strokovnega glasila organizacije na realno podlago. Na žalost je zahtevala sanacija lista skrcenje njegovega izhajanja na dvakratno izdajo v mesecu. Uprava zelo težko občuti to skrcenje. Toda številke in računi ne poznajo sentimentalnosti, in slab gospodar je, kdor gospodari preko svojih moči. Tudi v proračunu za proračunsko leto 1931/32 je predvideno dvakratno izhajanje lista na mesec. Toda stalno pri tem ne bo moglo ostati. Tiskovni odsek bo moral v vprašanju lista in organizacijskega tiska sploh najti neki boljši izhod in sredstvo za njegov napredek.

Socialni odsek bo moral začeti orati globlje brazde v udejstvovanje naše organizacije. Splošne razmere nas silijo vedno bolj k socialni samoodpomoči. V strokovnem pokretu postaja socialno vprašanje osnovni problem. Vsi stanovi so začeli uvidevati, da so v socialni samopomoči navezani izključno le na svojo moč in iniciativa.

Dosedaj je bilo socialno udejstvovanje naše organizacije zelo skromno. Dajanje podpor, v čemer edino se je dosedaj nekoliko uveljavljalo, je nezadostno in obenem nezdrava smer socialnega udejstvovanja. Način podeljevanja podpor, kakor je bilo upeljano v naši organizaciji zadnja leta, bo moral ali sploh prenehati ali pa se postaviti na drugačno osnovo. V splošnem pa je podeljevanje podpor v strokovni organizaciji le slab nadomestek za njeno socialno politiko in nevarno preventivno sredstvo.

Socialno udejstvovanje bo treba usmeriti v drug pravec in mu dati širokopoteznejše obeležje. Načeti bo treba vprašanje bolniškega zavarovanja, osnovanja sanatorija in počitniških kolonij. Naš poklic je take narave, da nam ruši zdravje in upropašča živce. Stalni duševni in telesni napor v težki službi, ki ne pozna oddiha, nedelj in praznikov in ki traja ob vsakem času, ponoči in podnevi, nam krajša življenjsko dobo, da so redki tisti pripadniki našega stanu, ki se morejo dolgo veseliti uživanja težko zaslužene pokojnine. Zato smo dolžni skrbeti za svoje zdravje kakor malo kateri drugi stan.

Okrevališče nam je nujno potrebno. Ko zgradimo p. t. t. uslužbenci dravske banovine svoj poštni dom, bo morala biti naša prva misel — lastno zdravilišče, bodisi kje na topli morski obali, bodisi kje v naših čistih planinah, če pa le mogoče, oboje. Na to je treba misliti že sedaj. Dokler pa ne dobimo lastnega okrevališča, bi bilo treba misliti na počitniške kolonije. To stvar bi morda lahko v kratkem času realizirali in z majhnimi žrtvami po vzorcu, kakor delajo to na pr. zadnja leta učitelji in drugi stanovi.

Če naša organizacija ne bi mogla sama doseči tega smotra, bo treba zainteresirati in pritegniti k akciji tudi ostale gospodarske in socialne ustanove p. t. t. uslužbencev. Naša gospodarska zadruga, zlasti pa obsmrtno in podporno društvo »Dobrota«, ki razpolaga s precejšnjo imovino, je v prvi vrsti dolžno, da razširi svoj delokrog tudi na druge panoge socialnega skrbstva. To društvo bi bilo naravnost poklicano, da roko v roki sodeluje z našo organizacijo v vprašanih socialnega skrbstva, zlasti pa da ji pomaga pri ustvaritvi zdraviliškega doma. Sploh bi bilo želeli, da bi gospodarske in socialne ustanove p. t. t. uslužbencev sodelovale s strokovno organizacijo po skupnem programu, ker le tako je mogoče, da bo delo vseh smotno, uspešno in koristno za p. t. t. uslužbence.

O vseh teh stvareh bo moral razmišljati socialni odsek.

Kulturno-propagandni odsek bo moral začeti orati skoro še popolno celino. V težki borbi za golo eksistenco našega stanu organizacija doslej ni imela prilike, da bi bila posvečala svojo pažnjo tudi duhovnemu življenju in posvetnim potrebam članstva. V kruti realnosti in banalni skrbi za borno skorjo kruha smo se izmaterializirali, smo otopeli in naše duše komaj še čutijo, da je razen mrzle materialnosti še kje kaj vzvišenega v življenju. Izgubili smo smisel in čut za duhovne vrednote, ki dvigajo človeško dušo v nadzemeljsko življenje spoznavanja in lepote, jo delajo dobro, čisto in plemenito.

Po drugi strani pa je potrebno, da razširjamo svoje duševno obzorje in znanje, da kot intelektualci ne zapademo čisto v prah naših uradov in ne okorimo v enostranskem strokovnem znanju.

Kulturno-propagandni odsek bo imel tu lep in hvaležno nalogo, da s predavanji, knjigo in umetnostjo dviga in razširja p. t. t. uslužbencem duševna obzorja. Toliko nas je po številu, pa moramo vendarle na svojo sramoto ugotoviti, da smo morda edini stan, ki nima niti svojega pevskega, glasbenega ali dramskega zbora. Silno občutimo tudi pomanjkanje družabnega življenja.

V propagandnem pogledu bo imel odsek taktisto še mnogo neobdelanega polja in bo njegova dolžnost, da izlušči in prečisti še mnogo zrn v našem organizacijsko-ideološkem pokretu.

In končno ekonomsko-finančni odsek, ki bo čisto nov v naši organizaciji. Mnogo nalog še čaka našo organizacijo. Morda ne manjka toliko dobre volje ko sredstev. Kajti vse bi se nazadnje dalo izvesti, ko bi bila dana — finančna podlaga. Za to pa bo naloga skrbeti ekonomsko-finančnemu odseku. Tako je ta odsek pravzaprav steber, na katerem sloni vse drugo in od katerega so odvisne vse akcije organizacije. Res, težka je naloga, biti finančnik v strokovni organizaciji drž. nameščencev v današnjih časih! Težko je vprašanje: ali so mogoči še kakšni drugi viri dohodkov, nego članarina in iztiskanje iz žepov obubožanih članov? Toda dober in iznajdljiv ekonom in finančnik najde zlato tudi v kamnu, kadar ga mora imeti.

Tako pridemo torej pri izvajanju delovnega programa na ono težko oviro, ki je bila dosedaj vzrok, da se marsikatera važna stvar ni začela in da je ostala samo pri besedah v pravilih organizacije in njenih načrtih. Ta ovira je finančno vprašanje — denarna sredstva.

Iz proračuna za proračunsko leto 1931/32 je razvidno, da sedanja sredstva zadostujejo komaj malo več ko za upravne in najnujnejše zadeve organizacije. Ti izdatki se ne morejo zmanjšati brez škode za organizacijo. Če pa hočemo razširiti in poglobiti poslovanje in delokrog organizacije v smislu prejšnjih izvajanj, bo treba iskati nove vire dohodkov in denarnih sredstev. Dva načina sta nam na razpolago: ali zvišanje članarine ali gospodarske in finančne prireditve.

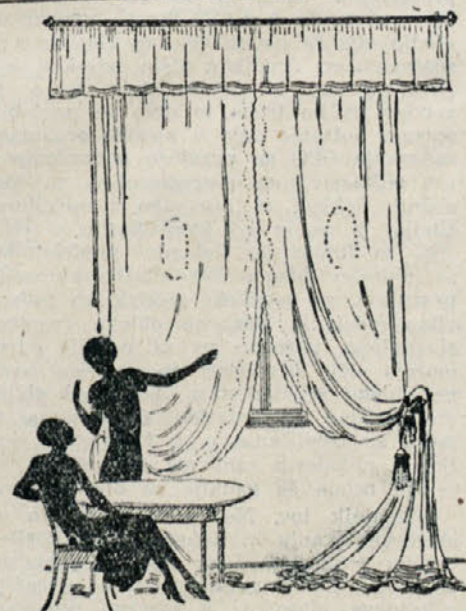
Ako bi se zvišala članarina v smislu pooblastila lanske skupščine, ki ga je predvidela uprava v proračunskih odredbah tudi za bodoče proračunsko leto, t. j. za uradnike od 10 na 15 Din, za ostale p. t. t. uslužbence pa od 8 na 10 Din, bi se s tem povečali dohodki organizacije za 42.000 Din letno. Od tega bi odpalo po proračunskih odredbah 12.000 Din za izboljšanje in razširjenje organizacijskega tiska in 2000 Din za kulturno-propagandni fond. Ostanek 28.000 Din pa bi se porabil za socialne svrhe. Ta znesek pa bi se mogel povišati morda z različnimi priredit-

vami za 10.000 Din letno, morda bi se določil koncem proračunskega leta še procent od presežkov in prihrankov, pa bi tako dobili letno 40.000 Din za socialne akcije. V dveh letih bi imeli 80.000, v treh pa 120.000 Din. S to vsoto bi se pa že dala podvzeti kaka večja socialna akcija.

Brez dvoma je, da se bo morala prej ali slej zvišati članarina, če bomo hoteli resno poglobiti in razširiti delokrog organizacije na vsa polja, ki so začetna v pravilih organizacije. Tudi poverjeništa in bodoči pododbori bodo morali imeti večja materialna sredstva, če bodo hoteli delovati tako kakor je zamišljeno. Polagati bo treba v bodoče več pažnje tudi večjim centrom in mestom v področju organizacije, kjer živi kompaktno večje število p. t. t. uslužbencev. To velja zlasti za Maribor in Celje, ki naj bi postali v vsakem pogledu močnejši postojanki organizacije.

Ako bi se izvršilo popolno zedinjenje p. t. t. uslužbencev v dravski banovini, bi priraslo še okrog 500 članov. To bi se izražalo v finančnem pogledu z učinkom okroglo 70.000 Din. To bi ne bilo samo velikega moralnega pomena in koristi za vse p. t. t. osebo, ampak bi bilo od silnega pomena tudi v materialnem pogledu. Združeni v enotni organizaciji bi mogli ustvariti temelje za širokopotezne akcije na vseh poljih organizacijskega delovanja, zlasti pa v socialnem pogledu. Naj bi p. t. t. uslužbenci resno in trezno razmišljali o tem.

Kar se tiče organizacijske politike in taktike organizacije, bo tudi nova uprava morala hoditi po potih edinstva, strpnosti, pomirljivosti, tovarištva in bratstva z vsemi p. t. t. uslužbenci ter lojalnega sodelovanja s službeno oblastjo. Jasno pa je, da bi p. t. t. uslužbenci dravske banovine ne pomenjali ničesar sami zase, pa naj bi bili doma še tako dobro organizirani. Mi smo le majhen del v družini jugoslovanskih poštarjev, ki moremo imeti uspehe in biti močni ter veliki le v skupni, vsedržavni zajednici s stanovskimi tovariši vse naše države. Zato mora strokovna politika naše organizacije imeti vedno pred očmi celoto, koristi in interese vsega stanu in vseh p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije. Preko najbližjih posestrim, obl. organizacij v Zagrebu in Splitu, mora kakor doslej biti orientirana k celoti v tistem idealnem pojmovanju bratstva, enakosti in edinstva, ki je tako idealno zasnovano v načrtu novih pravil, po katerih naj bi se reorganiziral naš Savez. K temu vzvišenemu idealu naj bi kakor doslej tudi poslej stremela naša organizacija, da bo iz bratstva, dela in medsebojne ljubezni, uvaževanja in upoštevanja vživela v celokupni in vsedržavni organizaciji p. t. t. uslužbencev praktična strokovna in idealna duhovna jugoslovanska zamisel.

Nabavila sem si te krasne zavese v specialnem oddelku tvrdke

A. & E. SKABERNĚ
LJUBLJANA

J. Štukelj: Novi uradniški zakon in stanovske organizacije državnih uslužbencev.

Novi uradniški zakon ne ureja samo službenih odnošajev državnih nameščencev, temveč posega s svojimi predpisi tudi v njihova društva ter postavlja posebne pogoje za njihovo snovanje, za članstvo in funkcionarje, za delovanje društev itd. Zaradi važnosti objavljamo ta določila v celoti, pridenemo jim le nekaj pripomb. Pravo razčiščenje tega vprašanja bo prinesla šele bližnja bodočnost s tolmačenjem pristojnih organov. Zakon govori o društvih v §§ 76 in 345, ki določata:

§ 76. Državni uslužbenci ne smejo ustanavljati stanovskih društev državnih uslužbencev, ako nimajo odobritve tudi svojega resortnega ministra. V taka društva smejo vstopati in biti sprejeti za člane samo uslužbenci iste stroke in iste uslužbenske vrste.

Upokojenci smejo biti redni člani, ne smejo pa biti člani društvene uprave. Za društvene člane se ne smejo sprejeti oni upokojeni uslužbenci, ki niso bili člani društva, dokler so bili v aktivni službi, če je društvo tedaj obstajalo; če pa gre za novo organizacijo, potem se smejo pri njenem osnovanju sprejeti za člane tudi upokojeni uslužbenci.

Oni uslužbenci-člani društva, ki jim je prenehala služba po obsodbi disciplinskega sodišča ali pa so podali ostavko na državno službo, ne smejo ostati člani organizacije.

Člani društva ne smejo ostati oni uslužbenci, ki po sprejemu v članstvo izpremenijo svojo stroko ali svojo uslužbensko vrsto. To se ne nanaša na one člane, ki postanejo uslužbenci v ministrstvu samem, iz čigar območja so, vendar pa ne smejo biti izvoljeni v društvu za kakega funkcionarja.

Za isto stroko in isto uslužbensko vrsto sme obstajati samo po eno društvo za vso državo. Ta društva pa ne smejo imeti pokrajinskega, verskega ali plemenskega značaja. Za pokrajinska društva se ne smatrajo banovinske sekcije kot deli društev za vso državo, toda isto društvo sme imeti v eni banovini samo eno banovinsko sekcijo.

Tudi za delovanje v društvu veljajo za njegove člane določila o čuvanju ugleda in dostojanstva državnega uslužbenca, prav tako pa tudi vsi drugi disciplinski predpisi, kolikor bi delovanje organizacije ali njenih članov posezalo v službene odnošaje in službene interese.

Stanovska združenja državnih uslužbencev so pod nadzorstvom resortnih ministrov, katerim morajo predlagati letna poročila o svojem delovanju. Za vsako sporazumno akcijo raznih društev je treba odobrenja pristojnega ministra.

Na državne uslužbence, ki prekršijo prednja določila, se uporabi disciplinsko postopanje. V društvih, ki delujejo zoper prednja določila, razpusti resortni minister v sporazumu z ministrom za notranje posle upravo in nadzorni odbor ter postavi komisarja, ki polnovejavno opravi vse posle upravnega in nadzornega odbora, dokler ne spravi v društvu vsega poslovanja v sklad s prednjimi določili. V težjih primerih smejo biti društva, ki delujejo zoper prednja določila, tudi razpuščena z odločbo resortnega ministra v soglasnosti s predsednikom ministrskega sveta. Zoper tako odločbo tožba ni dopustna.

Določila prednjih odstavkov ne veljajo za uradniške zadrage in njihove zveze.

§ 345. V roku treh mesecev od dne, ko stopi ta zakon v veljavo, se morajo vsa obstoječa društva prilagoditi določilom § 76 in predložiti o tem poročilo resortnim ministrom odnosno predsedniku ministrskega sveta. Društva, ki v tem roku tako ne postopajo, morajo v nadaljnjem roku treh mesecev likvidirati.

Izredna skupščina društva sklene, za kaj naj se uporabi društvena imovina. Ta sklep postane izvršljiv, kadar ga odobri resortni minister v sporazumu z ministrom za notranje posle. Če društvo ne sklene, kako naj se upo-

rabi imovina, ali če minister sklepa ne odobri, naj se društvena imovina uporabi za namene, določene v pravilih. —

Tako zakon. Vse je jasno in razumljivo, preglavice nam dela sedaj še samo to, kaj je »stroka« in kaj »uslužbenska vrsta«. »Uslužbenska vrsta« je — sodim — vsekakor širši pojem, kakor »stroka«. To je razvidno že iz § 1. uradniškega zakona, kjer pravi, da velja ta zakon za uradnike in druge uslužbence **civilne vrste (reda)**. Vsi državni uslužbenci, za katere velja ta zakon, spadajo torej pod **eno vrsto**. Neko povsem drugo vrsto tvorijo uslužbenci **vojnega reda**; neko posebno vrsto tvorijo zopet uslužbenci državnih **prometnih ustanov** itd. To razlikovanje po vrstah se jasno zrcali že iz tega, ker daje zakonodajalec vsaki vrsti svoj posebni in podrobni zakon. Da nas p. t. t. uslužbenec zakon v § 1 izrečno omenja, je razlog edino ta, ker spadamo pod prometno ministrstvo in bi sicer tudi za nas veljal zakon o prometnem osebju.

Bolj negotovo je, kaj je mislil zakonodajalec v § 76 pod »stroko«. Res da je v § 14 opisano, kaj je stroka, toda ta definicija je raztegljiva in prikrojena le za določila o kretanju v službi in za druga določila, ki so s tem v zvezi. Mislim, da nismo na napačni poti, če trdimo, da je zakonodajalec v § 76 istovetil stroko z »resortom«. Saj govori, da daje odobritev za osnovanje stanovskega društva »resortni minister«, torej le eden. Ta vrši tudi nadzor nad društvom, on ga tudi razpušča, njemu mora tudi društvo predlagati letno poročilo. Vedno je govor samo o enem resortnem ministru, medtem ko zakonodajalec v § 14 ni vezal »stroke« samo na en resort. Ako bi morali v § 76 vzeti izraz »stroka« tako, kakor jo opisuje zakonodajalec v § 14, potem bi lahko osnovali uslužbenci raznih resortov pa iste stroke — skupno društvo. Potem bi zakonodajalec tudi govoril o resortnih ministrih, ne pa samo o enem. Zakon je zelo precizno sestavljen in ne moremo iti preko tega dejstva.

Pa bodi stvar taka ali drugačna, za nas **poštarje** skoro ne more biti dvoma, da smo samo **ena stroka**. Za to trditev imamo osnovo v samem uradniškem zakonu, ki v § 1 izrečno govori o »**uslužbencih poštne in brzojavne stroke**«. Mislimo, da preko te jasne zakonske določbe ne bo mogel nihče iti ter razdobliti p. t. t. uslužbenec v majhna, brezpomembna društva, ki bi životarila po starih tradicijah.

S polnim zaupanjem pričakujemo, da bo naš resortni minister dopustil za p. t. t. osebje samo eno organizacijo, ki bo po svoji številčni in ekonomski moči utegnila podpirati delo službene oblasti na izboljšanju p. t. t. stroke, svojim članom pa nuditi ono kulturno in socialno pomoč, ki jo potrebuje in jo pričakuje od združenja. Le močna organizacija, ki objemlje ves stan, more izdelati obširen program in ga tudi udejestiti, mala društva pa uvajajo z medsebojnim prepiranjem le neslogo in sovraštvo med pripadnike stroke, njih delovanje je v vsakem oziru negativno za njegove člane, i za stroko i za državo.

Kraljevska vlada je imela dovolj prilike, da je uvidela škodljivost razcepljenosti državnih uslužbencev, in lahko s mirno vestjo trdimo, da je hotela uslužbenec združiti v močne organizacije k pozitivnemu delu, pridržala si je pa nad njimi nadzor, da ne zaidejo na pota, ki niso začrtana v njenih pravilih. Da je mnenje oblastne organizacije pravilno, bo pokazala prihodnost.

Pletenine, nogavice, galanterijo

nudi po najnižjih cenah

Eksportna hiša „LUNA“

Maribor

Prevedba uradniških zvanicnikov in služiteljev.

Zvanicnikom, služiteljem in dnevničarjem, ki imajo izobrazbo za uradnika, sporočamo veselo vest, da se bliža njihovo odresenje. Ministrstvo je namreč pozvalo direkcijsko, da mu predloži do 10. maja t. l. seznam vseh onih uslužbencev, ki imajo pogoje za uradnike in vrše uradniško službo, pa so še vedno zvanicniki, služitelji ali dnevničarji. Seznamu je treba priložiti za zvanicnike in služitelje prepis zadnjega šolskega izprijčevala, za dnevničarje pa vse dokumente, ki so potrebni za sprejem v državno službo.

To je prvi odmev s konference, ki jo je imel gosp. minister skozi 8 dni z gg. direktorji. S tem se je vendar enkrat premeknilo z mrtve točke vprašanje prevedbe teh uslužbencev, ki so zvanicniki ali služitelji po pravicah (plači), a uradniki po dolžnostih, životarijo pa, da se Bogu usmili. Koliko službene tinte se je že prelilo zanje tekom zadnjih let, koliko intervencij je izvršila zanje organizacija, in koliko se je že pisalo o njih v strokovnih listih, a doslej vse brezuspešno. Dal Bog, da bi bili zdaj vsi in takoj prevedeni, saj potem bodo kmalu pozabljene pretekle krivice.

Kolikor je iz ministrskega naloga razvidno, bodo vsi prevedeni za uradniške pripravnike v zvanja, za katera se zahteva ne popolna srednja šola, torej za bivše pripravnike III. kategorije. Prejemki takih pripravnikov znašajo v I. drag. razredu (Ljubljana) 1400, v II. drag. razredu (v krajih, kjer so okrajna načelstva), 1250 in v III. drag. razredu (ostali kraji) po 1200 Din mesečno. Če pa ima kak zvanicnik že 3 leta zvanicniške službe in je že napravil državni strokovni izpit, bo preveden v smislu § 66. uradniškega zakona kar za uradnika X. položajne skupine.

Ostalim zvanicnikom se pa računa zvanicniška služba, kakor da bi bili že prej uradniški pripravniki. Če imajo torej že dve leti zvanicniške službe, se lahko kar prijavijo k strokovnemu izpitu za uradnika. Potem bodo, kakor hitro bodo imeli tri leta službe (zvanicniške in pripravniške skupaj), lahko takoj imenovani za uradnike.

Tisti zvanicniki in služitelji, ki imajo popolno srednjo šolo in bodo morebiti prevedeni — da se po starem izrazim — za pripravnike II. kategorije, pa bodo morali služiti 3 leta kot pripravniki, preden bodo imenovani za uradnika (v IX. polož. skupino).

Služitelji, ki bodo prevedeni za uradniške pripravnike, bodo morali biti tudi tri leta pripravniki, preden bodo imenovani za uradnika (§ 67 (2)).

Našim najmlajšim tovarišicam in tovarišem želimo, da bi čimprej imeli v rokah dekrete o prevedbi.

Brezplačno

dobite

to čašo pri nakupu:
1 tube Jod - Kaliklora zobne paste za Din 20 ali
1 velike tube Kaliklora zobne paste za Din 14.
(mala tuba Kaliklora zobne paste stane Din 9).

Drogerija Gregorič,
Ljubljana, Prešernova ul. 5

Odtegljaji za pokojninski fond.

V vsaki urejeni državi plačuje državno uslužbenstvo samo za pokojnino s tem, da se mu vsak mesec odtrgavajo določeni odstotki od fiksne plače in se nalagajo v pokojninski sklad. Tudi v bivši a.-o. monarhiji smo plačevali drž. uslužbenci sami za pokojnino, dokler ni avstrijska vlada v najhujšem letu svetovne vojne, hoteč na ta način nekako omiliti slabo finančno stanje svojega uslužbenstva, ukinila odtegljaje za pokojnino ter jih je sama plačevala. V tem stanju je prišel prevrat in Jugoslavija, ki je prevzela obstoječe stanje, in tako mislo do danes plačevali nikakih prispevkov za pokojnino.

Čeprav vsakdo rajši manj plačuje kakor več — najrajši nič — tako je v tej stvari drž. uslužbenstvo nekako instinktivno čutilo, da ni dobro, to se pravi, da ni varno, če ne prispevamo sami za svojo pokojnino. V resnih pravnih krogih se je namreč izprožilo vprašanje, da bi utegnili po mednarodnem

pravu državno uslužbenstvo, ki ni plačevalo za pokojnino, izgubiti pravico do pokojnine, ako bi prišlo po sili vojne ali mirovnih pogodb v območje druge države.

Zato so organizacije same zahtevale, da se ustanovi tak pokojninski fond, seveda s čim nižjimi prispevki. To načelo se je uveljavilo z novim uradniškim zakonom, a prispevek se je določil s 5 odstotki od pokojninske osnove. Ta osnova za vlaganje je pri aktivnih uradnikih plača in položajna doklada, pri zvaničnikih in služiteljih samo plača (ker položajne doklade sploh nimajo), pri uradniških pripravnikih polovica plače. Pri upokojencih pa se določa pokojninska osnova po zadnjih aktivnih prejemkih, po katerih je bila določena njihova pokojnina.

Tako se odmerja mesečni 5 odstotni prispevek za pokojninski fond po posameznih skupinah in stopnjah v naslednjih zneskih:

Dosedanja kategorija in skupina položajne plače	Sedanja položajna skupina in stopnja	Mesečni prispevek s periodičnimi poviški v dotični položajni skupini			
		Din			
I./1.	I.	375.—			
I./2.a	II./1.	342.50			
I./2.	II./2.	310.—			
I./3.a	III./1.	268.50			
I./3.	III./2.	236.—			
I./4.a	IV./1.	183.50	193.50	203.50	216.—
I./4.	IV./2.	133.50	143.50	153.50	163.50
I./5. in II./1.a	V.	112.50	117.50	122.50	127.50
I./6. in II./1.	VI.	90.—	95.—	100.—	105.—
I./7. in II./2.	VII.	70.50	73.50	76.50	79.50
I./8., II./3. in III./1.	VIII.	56.50	59.50	62.50	65.50
II./4. in III./2.	IX.	43.75	46.25	48.75	51.50
III./3.	X.	33.75	36.25	38.75	
I./9. in pripravniki v I. drag. razredu	I. drag. razredu	45.—			
v II. " "	" "	41.25			
v III. " "	" "	38.75			
II./5. in pripravniki v I. " "	" "	38.75			
v II. " "	" "	35.—			
v III. " "	" "	32.50			
II./4. in pripravniki v I. " "	" "	35.—			
v II. " "	" "	31.25			
v III. " "	" "	30.—			
Zvaničniki I. skupine (po posameznih periodskih poviških)		30.—	34.—	38.—	42.—
Zvaničniki II. skupine		22.—	26.—	30.—	
Zvaničniki III. skupine		14.—	18.—	22.—	
Služitelji I. skupine		21.25	24.25	27.25	30.25
Služitelji II. skupine		12.25	15.25	18.25	21.25

Bolniško zavarovanje drž. uslužbencev.

Podporno društvo finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani je ustanovilo bolniški sklad v svrhu zavarovanja v slučaju bolezni. To je velikega pomena za slehernega drž. uslužbenca. Prispevki so minimalni (10 Din mesečno), koristi in ugodnosti bolniškega zavarovanja pa velike, in sicer:

1. brezplačne zdravniške ordinacije pri skladnih zdravnikih-specialistih,
2. brezplačna dobava zdravil, tudi specialitet,
3. brezplačna oskrba v III. razredu na Golniku,
4. denarne podpore obolelim članom, ki morajo v bolnico,
5. denarne podpore članom v manjših krajih (trgih in vaseh), kjer ni mogoče dobiti društvenih zdravnikov.

Teh ugodnosti more biti deležen član, ki oboli, če je že najmanj tri mesece član bolniškega sklada.

Važno je tudi dejstvo, da lahko postanejo člani bolniškega sklada le redni ali izredni člani »Podpornega društva finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za dravsko banovino v Ljubljani.« *Torej mora*

biti sleherni član bolniškega sklada hkrati tudi član imenovanega društva, ki je dobrodelna in socialna ustanova in ki ima namen dajati svojem umrlih članov posmrtnino.

Člani tega društva pa morajo plačevati redni mesečni prispevek, ki znaša od 6 do 10 Din. Višina tega prispevka je pač odvisna od starosti člana ob dnevu vstopa v to društvo in se plačuje vedno v isti višini, ne oziraje se na število smrtnih primerov. Pri vstopu v to društvo se mora plačati tudi pristopnina, ki znaša 40 Din in članarina, ki je letna in znaša 10 Din. Posmrtnina se izplača v znesku od 1500 do 5000 Din. Višina posmrtnine je odvisna od dobe trajanja članstva.

Ugodnostni rok za pristop je le do 30. aprila t. l. Zahtevajte torej nemudoma pri imenovanem društvu prijave za pristop k obema skladoma. Čim večje bo število članov, tem večje bodo ugodnosti tako pogrebne kakor tudi bolniškega sklada.

Pripomba uredništva: Radevolje objavljamo gornji poziv in toplo priporočamo vstop v prepotrebni bolniški sklad. Moramo pa ugovarjati kratkemu ugodnostnemu roku. Objavo smo prejeli 22. aprila, iziti more tedaj šele 1. maja, a zadnji dan ugodnostnega pristopa je 30. april. Zakaj tako?

Sato: Novi časi — nove potrebe.

Čas beži in novi uradniški zakon leži pred nami. Mnogi p. t. t. uradniki dosedanje II. in III. kategorije in dr. bi morali že pred njegovim uveljavljenjem ali tik pred njim — napredovati v višje skupine. Ker so bila vsa napredovanja zadnji čas ukinjena, je nevarnost, da bodo utrpeli prizadeti škodo pri prevedbi na novi zakon.

Da se to prepreči, naj bi naša organizacija predlagala, oziroma prosila na pristojnih mestih, da bi prizadeti napredovali še pred prevedbo po novem uradniškem zakonu, saj je dosegla tudi učiteljska organizacija za svoje članstvo tako napredovanje.

V istem smislu in istočasno naj se izvede krepka akcija za unapredenje, odn. prevedbo uradniških zvaničnikov(ic) in služiteljev(ic) — v prejšnjo III. kategorijo. In sicer naj bi se predhodno prevedlo zvaničnike v prejšnjo III./2. in služitelje v prejšnjo III./3., kar je v skladu tudi z določbami novega uradniškega zakona.

Sedaj, tik pred prevedbo bi se morda še dalo rešiti vprašanje uradn. zvaničnikov in služiteljev v celoti. Kesneje to najbrže sploh ne bo več mogoče, ker pridejo v poštev samo še poedinci na poedina prazna mesta, kakor določa novi zakon.

Poštni promet zahteva hitro, pospešeno poslovanje in nagel prenos pošiljk iz kraja v kraj. Razumljivo je, da nastajajo zaradi tega poškodbe in škoda, ki jo mora večina poravnati službujoče osobje. Da se riziko poštne službe zmanjša, naj bi se ustanovila pod okriljem društva »Dobrota« ali pa organizacije posebna zavarovalnica zoper škodo, ozir. izgubo, ki je posledica preobilne zaposlenosti ali nesrečnega naključja, torej brez direktne krivde osobja.

S tovariši železničarji tvorimo enotno, skupno stroko — promet. Zato bi bilo na mestu in pravilno, da tudi nam poštarjem dovoli prometno ministrstvo letno vsaj po eno, po možnosti pa tri vožnje na drž. železnicah in ladjah po režijski ceni, v obeh smereh potovanja. Zlasti v času dopustov bi nam to zelo prav prišlo. Tudi to vprašanje je treba premakniti z mrtve točke.

Za »Nabavljalne zadrage drž. nameščenec« plačujemo vsi poštne uslužbenci mesečne prispevke. Toda, če nismo poleg tega redni člani, nimamo pravice niti do združnih zajutrkovalnic. Če imamo dolžnost, bi morali imeti tudi vsaj nekaj pravic. Zato je potrebno, da bi organizacija izposlovala izkaznice za »prispevajoče« člane nabavljalnih zadrug drž. nameščenec z določenimi pravicami, t. j. vsaj s pravico do obiskovanja združnih zajutrkovalnic. (Mesečni odtegljaji niso za nabavljalne, ampak za kreditne zadrage. — Pripomba urednika).

Prva jugoslovanska
tovarna dežnikov

Josip Vidmar

Ljubljana

Pred škofijo št. 19

vas vabi na ogled svoje gromne zaloge, da se prepričate o kvaliteti in skrajno nizkih cenah naših izdelkov. — Popravila dežnikov hitro in ceno!

O cenah v čevljarni Gospodarske zadruga.

V zadnjem času smo slišali nekaj pritožb članov proti izdelkom naše čevljarne, češ da so predragi in da se dobe v zunanjih trgovinah cenejši čevlji. Dasi načelstvo stalno nadzira cene naše čevljarne in tudi zasleduje gibanje cen usnju, je vendar smatralo potrebno, da glede na te pritožbe posebej na seji razpravlja. Načelstvo je ugotovilo, da oni člani, ki se pritožujejo proti cenam, ne gledajo prav nič na kakovost blaga. Naša čevljarna ima le prvovrstno blago, kajti spodnje usnje kupujemo naravnost pri tovarni, ki je po svoji solidnosti splošno znana, zgornje usnje pa naročamo v večjih množinah, da dobimo primeren popust. Vendar je blago, ki ga kupujemo, drago, ker je prvovrstno, pa se tudi izplača članom, dati nekaj več, ker trajajo čevlji delj časa. Člani, ki gledajo samo na cene, računajo slabo, ker vidijo samo trenoten uspeh.

Nikakor ne gre pimerjati naših izdelkov s tovarniškimi. Obžalujemo one, ki kupujejo po raznih trgovinah poceni čevlje, zakaj navadno jih morajo že po par mesecih zavreči, ker se niti popraviti ne dajo. Naj bi slabe izkušnje vsem pomagale do prepričanja, da se vedno izplača, kupiti tudi za 20—30% dražje blago, ker se nosi potem 3—4krat dalje kakor slabo in ne izgubi fazine, ampak ostane dolgo časa lepo.

Pri tej priliki si dovoljujemo pripomniti: Jasno je, da več glav več ve in da več oči več vidi. Ker imamo pri naši zadrugi prav vsi interes na tem, da dobro posluje in članom ustreza, ne bi bilo prav, da prepuščajo člani vso skrb za zadrugo le par ljudem, pa zahtevajo od njih, da morajo biti povsod navzoči in videti vsako najmanjšo napako. Člani načelstva, ki vodijo zadrugo, morajo poleg svoje službe vršiti še svoje dolžnosti v zadrugi, in dolžnost članov je, da jim pomagajo, ker je zadruga last vseh članov in bo uspevala le, ako bo vsak član storil svojo dolžnost.

Ponovno ugotavljamo, da najbolj škodi zadrugi nepravilno in neodkrito kritiziranje, ki se ne iznaša tam, kjer je mesto za to. Prijavite vsako nepravilnost in napako načelstvu ali nadzorstvu in bodite prepričani, da bo uprava vedno našla pota in sredstva, da napake odpravi. Nedvomno je, da želi načelstvo vzorno poslovanje in najnižje cene v zadrugi. Vsak predlog bomo radevolje vedno upoštevali, če se le bo dal izvesti, toda čudežev načelstvo ne zna delati.

Apeliramo na člane in jih prosimo, da ne ustvarjajo nerazpoloženja proti zadrugi z nepravilnim kritiziranjem in zabavljanjem. S tem samo škodimo zadrugi, ne koristimo pa nikomur in tudi hib in nedostatkov na ta način ne bomo odpravili. Zadrugarji, zavedajte se vendar, da je zadruga naša ustanova in da se v njej zreali značaj in zavednost slovenskih poštarjev!

Gosp. zadruga.

Strokovna posvetovalnica.

POJASNILO K NOVEMU URADNIŠKEMU ZAKONU.

Kakor je novi uradniški zakon na splošno točen, precizen, jasen in obsežen, vendar je gotovo, da ima določbe, o katerih poedini uslužbenci ne bodo popolnoma sigurni, kako naj jih tolmačijo, čeprav so zakon dobro proučili. Koliko je pa takih, ki zakona nimajo ali ga pa ne morejo natančno in zanesljivo proučiti.

Vsem tem priporočamo, da se poslužijo ugodnosti, ki jih nudi naša »Strokovna posvetovalnica«. Za vsako stvar, o kateri uslužbenec ni poučen, oziroma je v dvomu, ali jo pravilno razume, naj se obrne na uredništvo »Poštne glasnika« z natančnim in jasnim vprašanjem ter s prošnjo, da se mu odgovori v tej rubriki našega lista. Kdor bi ne želel, da se mu javno odgovori v listu, ampak njemu posebej v pismu, ta naj se obrne na organizacijo, ker uredništvo se ne more ukvarjati s takimi stvarmi že iz čisto enostavnega vzroka ne, ker nima pavšala za pisma in znamke. Po naši sodbi pa je tudi mnogo umestneje, da se na taka vprašanja odgovarja skupno v listu, pa izvedo na ta način za koristno tolmačenje enega ali drugega predpisa vsi člani. Tajnost je strogo zadržana. Poskrbeli bomo, da bodo pojasnila točna in zanesljiva.

PRIPISI NA KOREKTURNIH POLAH.

Vprašanje (P. K.): Po točki IV/3. čl. 19. pravilnika za notranjo pošto službo I. del se smejo pošiljati kot tiskovine korektorne pole, na katerih so pripisane izpremembe ali dodatki, ki se nanašajo na tisk. Zato sem sprejel kot tiskovino pošiljko s korekturnimi polami, na katerih je bilo s svinčnikom pripisano: »Požurite s tiskom, da bo natisnjeno do sobote.« Zaradi tega je neka pošta izven naše direkcije osporila to pošiljko, češ da ni

tiskovina, ker da tak pripis ni dovoljen. Ker pa se nanaša pripis na tisk, prosim za pojasnilo, ali res nimam prav in zakaj ne?

Odgovor: Res nimate prav. Po citirani točki pravilnika so dovoljeni na krtačnih od tiskih in korekturah samo taki dodatki in pripisi, ki se nanašajo na korekturo, obliko in na način tiskanja, ne pa na tisk, kakor Vi trdite. Na način tiskanja se n. pr. nanaša pripomba: »Tiskajte z večjimi črkami« ali »Razpete črke« ali »borgis« ali »petit« in slično. To se pravi, dovoljene so samo take pripombe, ki se nanašajo na to, kako naj se tiska, ne pa kdaj ali kje ali zakaj naj se tiska.

Iz Vašega vprašanja sklepam z gotovostjo, da se ravnate po slovenski, tako zvani Wolfovi izdaji pravilnika. Na njo pa se ne morete uradno sklicevati, ker prvič ni to službena izdaja, a drugič ima precej netočnosti in nepravilnosti. Tako ima n. pr. ravno na tej strani (32) dve napaki. Kakor smo že rekli, je v podtočki 3. prevedel originalno besedilo: »... koji se odnose na ispravku, na oblik i na način štampanja« na naš jezik z besedilom: »... kar se nanaša na korekturo, obliko ali tisk«. To pa ni vse eno. Na tisk se lahko nanašajo vsakojake pripombe, izpremembe in dodatki, toda dovoljeni so samo oni, ki se nanašajo na način tiskanja.

V podtočki 8. iste točke pa je prevedeno originalno besedilo: »... i poslovnim okružnicama« z »... in naznanilih o trgovskem potovanju«. Kako je prišel prevajalec od poslovnih okrožnic na naznanila o trgovskem potovanju, mi je docela nerazumljivo. Gotovo je, da se da kaka stvar v drugem jeziku drugače in boljše povedati, toda mnenja smo, da morajo biti zakoni in pravilniki prevedeni kolikor mogoče natančno in dobesedno, zakaj tamkaj je vsaka beseda važna in odločilna.

Ur.

Poročilo o občnem zboru „Dobrote“.

Po poročilu odbora »Dobrote«, obsmrtnega podpornega društva poštних nameščencev v Ljubljani, na občnem zboru, ki se je vršil 19. aprila t. l., je v letu 1930 pristopilo k »Dobroti« 171 novih članov; umrlo je 19 članov (med temi 9 iz skupine B), a izstopilo 14. Koncem leta je štelo društvo 2874 članov. Pretežna večina članov, t. j. 2435, je bilo poštних nameščencev in njih rodbinskih članov, 439 članov pa je bilo iz drugih resorov.

Podpore je izplačalo društvo v skupini A za 19 članov 89.000 Din, v skupini B za 9 članov 52.400 Din, vsega skupaj 141.000 Din.

V poslovnem letu 1930 je imela »Dobrota« tele dohodke: na pristopninah 12.870 Din, na prispevkih skupine A 157.945 Din, na prispevkih skupine B 66.260 Din, na obrestih in prispevkih k upravnim stroškom 24.991.21 Din, skupaj 262.066.21 Din. Izdatki pa so bili tile: podpore 141.400 Din, upravni stroški in neizterljivi prispevki 19.511.73 Din, skupaj 160.911.73 Din, prebitek iz članskih prispevkov skupine A znaša 91.950.67 Din, iz članskih prispevkov skupine B pa 9.203.81; društvena imovina znaša 443.725.57 Din.

Odbor je poročal, da je akcijo glede bolniškega zavarovanja smatrali za neuspeho, ker se je prijavilo le majhno število zainteresentov.

Na občnem zboru je bil izvoljen lanski odbor.

Seznam umrlih članov »Dobrote«, ki so preminuli v letu 1930 in letos do 19. aprila, to je do dneva občnega zbora, objavimo v prihodnji številki.

S 1. odborove seje OPO od 18. IV. 1931.

Pozdravni nagovor, s katerim pozdravlja predsednik tov. Čampa novo upravo organizacije za poslovno leto 1931/32, izzveni v veselju in zadovoljenju, da so po dolgem času zopet zbrane vse skupine p. t. t. uslužbencev v odboru OPO. Izraža upanje, da ne bo dolgoletni smoter naše organizacije propadel radi novih določb o združevanju državnih uslužbencev ravno v trenutku, ko je prišlo do tako težko pričakovanega edinstva velike večine p. t. t. osebja.

Konstituiranje odbora. Za pomočnika glavnim funkcionarjem — predsedniku Čampi Jožku, tajniku Rabiču Ivanu in blagajnici Mikuževi Slavi — ki jih je izvolila že glavna skupščina v Celju, izbere odbor iz svoje sredo za podpredsednika tov. štuklja Jožeta, za tajnikovega namestnika tov. Vujčiča Edita in za blagajnikovega namestnika tov. Boha Antona. Nadzorna komisija pa si je izvolila za predsednika tov. Pokorna Toma.

Načelniki odsekov. Nato se izvolijo načelniki na skupščini ustanovljenih odsekov, in sicer postane načelnik personalno-pravnega odseka tov. štukelj J., načelnik tiskovnega odseka t. Jakše Jožko, načelnik socialnega odseka tov. Znidarič Franjo, načelnik kulturno-propagandnega odseka tov. Epich Tilen in načelnik finančno-ekonomskega odseka tov. Jereb Franjo. Vsak načelnik si izbere 3—6 članov za sodelavce kot članse odseka.

Josip Kveder

Ljubljana, Krekov trg 10
priporoča

šivalne stroje „PHÖNIX“, kolesa
„ANKER“ in otroške vozičke

od priprostih do najfinejših
Dobavlja tudi potom Gospodarske zadruga
poštних nameščencev v Ljubljani

Dent. Leop. Smerkolič

tehničar

prej voditelj ateljeja Zins

Ljubljana VII

Celovška cesta 32/II.

Sprejema

od 8.—12. in od 14.—18.

Telefon štef. 34—48

To in ono.

Osem strani obsega današnja številka. Toliko nujnega in važnega materiala je, da smo morali izdati to številko v dvojnem obsegu, pa še nismo mogli vsega spraviti v list. A kaj, ko ne nesejo finance, da bi mogli večkrat tako storiti. Današnja številka stane preko 2000 Din, primanjkljaja smo imeli pa že pred njo čez 5000 Din. Zato bi bila uprava lista hvaležna, ako bi se spet kdo spomnil tiskovnega sklada.

Predsednik odšel v Beograd. Tov. Campa je odpotoval 24. aprila v Beograd, zaeno z drugimi predsedniki oblastnih organizacij. Svrha potovanja je v prvi vrsti ustanovitev združenja v smislu § 76. uradniškega zakona, oziroma prilagoditev sedanjega Saveza na novo stanje. Poleg tega imajo še več drugih nalog: sistemizacija osebja, napredovanja, prevedba, pravilnik o pogodbenih poštah itd.

Poštni dom in 1. maj. Dne 1. maja dobimo že plače po novem uradniškem zakonu, ob enem pa tudi razliko za april. Marsikdo bo potegnil 1. maja 500 dinarjev več nego je dobil 1. aprila. Torej toliko, kolikor stane obveznica 4% notranjega posojila »Poštnega doma«. Lahko bi jo kar vso na enkrat plačal, pa ni treba; saj se plačujejo te ob-

veznice skozi 20 mesecev po 25 Din. Zdaj je podpisanih že preko 300 obveznic, a ta mesec naj bi jih podpisalo še onih 300 poštarjev, katerim je prinesel novi uradniški zakon 10 in več odstotno zboljšanje.

Kaj se pravi »nasamariti«? Tov. Engelman je napisal v zadnji številki »Ugovornega poštarja« neko nejasno »Pojasnilo«, ki se začneja: »Ljubljanski Poštni Glasnik nasamaril je sedaj že v treh zaporednih listih toliko puhlih in grozečih romanov pogodbenim poštarjem, da...« itd. Nasamaril? Menda ja ne! »Nasamariti« je srbska beseda in se pravi po naše oguljufati, prevariti, ali po dom. naplahtati. Koga ali kaj pa je »Poštni glasnik« ogoljufal ali naplahtal? Iz stavkove zveze se ne more drugače razumeti, kakor da je ogoljufal tiste »grozeče romane«. Toda to se vendar nič ne pravi. Seveda ne, ali naš batjuška Engelman je sigurno mislil reči »nagromadil«, pa je uporabil napačno besedo, ki jo je profitiral od zadnjih potovanj v Beograd. Ej, hudo je, komur Bog jezike zmeša...

Kurs za poštno službo v spedicijah in ambulancah. Poštno in brzojavno ravnateljstvo v Pragi je priredilo za poštne uradništvo v Pragi trimesečni tečaj za spedijsko in ambulanco službo. Tečaj se je začel 15. januarja in se v njem

poučuje trikrat na teden v dveh oddelkih. V vsakem oddelku je približno 160 slušateljev. Ta tečaj se nam zdi še posebno zanimiv zato, ker so v njem poleg poštних uradnikov tudi nameščenci časniških upravnistev, da bi spoznali, kako se dela v spedicijah in v potujočih poštah ter po teh informacijah časopise odpravljali. To je že tretji tečaj, kar je republika. Za ta kurs je bilo vse zelo vestno pripravljeno, kar priča lepo število slušateljev, ki so se v pouk prostovoljno priglasili. Obiskovanje je obvezno, in sicer tako za tiste, za katere je kurs službena dolžnost, kakor tudi za tiste poštarje, ki so se prostovoljno prijavili. — Tudi v poštni službi velja pravilo: Čim več znaš, tem bolje delaš!

Letno poročilo I. P. T. T. Internacionalna p. t. organizacija, katere sedež je točasno na Dunaju in v kateri je včlanjen tudi naš Savez, je izdala za leto 1931 krasno vezan almanah z letnim poročilom o delovanju te pomembne mednarodne poštarske organizacije. Almanah ima 140 strani z mnogimi strokovnimi in organizacijskimi članki iz peresa različnih funkcionarjev p. t. organizacij z vsega sveta, in z več slikami. Zal, zaradi skróčenosti našega lista ne moremo ponatisniti niti najvažnejših sestavkov iz letnega poročila I. P. T. T.

Podpisujte notranje posojilo
Poštnega doma!

F. TERDINA

»PRI PLAVI KROGLI«

LJUBLJANA

Trgovina s špecerijskim in kolonijalnim blagom
Na debelo Na drobno

Drogerija
Filip Vrtovec

Celje
Kralja Petra cesta 19

Zahtevajte cenike za aparate in potreščine!

Foto Štant

Za birmo slika
poštnim uradnikom z
24% popusta

Kolodvorska ulica številka 18

POZOR, dame in gospodje!

Vsakovrstna oblačila za dame in gospe izdelujem po največji modi

Krajec Ivan
modno krojaštvo
Pred Prulami št. 1

Češki in angleški vzorec na izbiro
Solidne cene

Tvornica dežnikov

L. Mikuš, Ljubljana
Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov in sprehajalnih palic.

Sveže cvetke, šopke in vence priporoča
cvetličarna

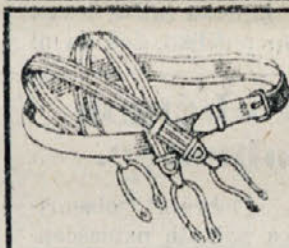
FRANC HERZMANSKY

LJUBLJANA @ STARI TRG ŠT. 3
Telefon 3170 - Interurb. 2 Ček račun 13.300

Peči, štedilnike, stenske obloge

dobite najcenejše le pri

Keramični združji »K. S. Z. S.«
Ljubljana, Tesarska ulica 5

NARAMNICE

L. PUTAN
CELJE

Veliko izbiro najmodernejših
slamnikov nudi cenj. damam
po najnižjih cenah
modistka

Zofi Laurenčič

Ljubljana, Mestni trg št. 7

Cene solidne! Postrežba točna!

A. Verbajs

Ljubljana, Gosposvetska cesta 10

Tovarniška zaloga elektrotehničnega instalacijskega materiala za šibki in močni tok, strojev, vsakovrstnih aparatov, instrumentov, kuhalnikov, likalnikov, telefonov, električnih zvoncev, svetil (lestencev, namiznih svetiljk) itd. Radio aparatov, detektorjev in vseh sestavnih delov. Prevzema v izvršitev točno, ceno in strokovnjaško vsakovrstne instalacije, kompletne telefonske naprave ter sploh vsa v to stroko spadajoča popravila in montiranja.

DAM TUDI NA OBROKE!

Največjo izbero vsakovrstnega usnja in čevljarskih potreščin
priporoča

Franc Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11

LIKANJE moške ali damske obleke 18 Din, OBRAČANJE 300 Din.

Garderobo najhitreje zlika, kemično očisti in pošije, vstavi novo podlogo (Wallet Express), Ljubljana, Stari trg 10.

Na željo se obleka kemično očisti in pošije v 24 urah. Stranke na likanje lahko počakajo.

Po obleko se pošlje na dom, na deželo z obratno pošto.

LEKARNA

»PRI ZLATEM ENOROČU«

Mag. Ph. Ubald
pl. Trnkóczy

LJUBLJANA
MESTNI TRG ŠTEV. 4

Kdor hoče kupiti

solidno in dobro
naj priče v trgovino

Češkuti in Zajce

Ljubljana
Stari trg številka 3
Pod velbom

Tuječ Evgen

LJUBLJANA, Cigaletova ul. št. 1.

se priporoča

za prodajo elektrotehn. in tehničnega materiala, žarnic, motorjev, transformatorjev itd.

Solnčne pege

izginejo sigurno tekom treh dni pri uporabi »Lilija« mlečne kreme, »Lilija« mlečnega boraksa. Cena vseh treh preparatov Din 35.—. Lišaje odpravite z najradikalnejšim preparatom »Melitis krem« in »Maslenim (Buttermilk) milom«. Cena obojega Din 24.—.

URAN PARFUMERIJA, Ljubljana
Mestni trg 11.